

TÜRKÇE

Fiilde Çatı

Cevap anahtarı için
QR kodu okutunuz.

1- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?

- A) Bugün evimize misafirler gelecek.
- B) Mum, dibine ışık vermez.
- C) Ödevlerimi yaparken çok zorlanıyorum.
- D) Mikroplar gözle görülemeyen canlılardır.

2- Geçişli eylemler “-r, -t, -dir” eklerinden birini alarak ettirgen yapıya hale gelir.

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde açıklamaya benzer bir örnek vardır?

- A) Okulun eskiyen duvarlarını boyattı.
- B) İşçileri gereğinden fazla yoruyorlardı.
- C) Ansızın yere düşürdü.
- D) Arkadaşlar arabayı durdurdu

3- Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde geçişsiz fiil için örnek olacak bir cümle vardır?

- A) Akşama kadar bütün eşyaları topladık.
- B) Sonunda oyun oynamayı bıraktım.
- C) O su çok tuhaf kokuyor.
- D) Seni tanımıyorum.

4- İşteş fiillerin öznesi birden fazladır ve karşılıklı ya da beraber yapılma durumu vardır. Fiiller “-ş” fiilden fiil yapım ekini alarak işteşlik özelliği kazanmaktadır.

Buna göre aşağıdaki seçeneklerde verilen cümlelerin hangisinin yüklemine işteş durumu söz konusu değildir?

- A) Dolunay çıkınca kurt adama dönüştü.
- B) Sorunlarını psikolojik danışmanla paylaşmış.
- C) Kilitbahir sırtlarında vatan için çarpıştık.
- D) Onunla tiyatro oyununun çıkışında tanıştık.

5- Bazı eylemler işteşlik eki almadığı halde işteş kabul edilir

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya örnek olabilecek bir eylem kullanılmıştır

- A) Arkadaşımla arada bir yazışırız.
- B) Yıllar sonra sıra arkadaşım ile karşılaştık.
- C) Türk-Yunan ordusu Sakarya’da savaştı.
- D) Arkadaşlarla beş yıldır mektuplaşıyoruz.

6- Nesnelere göre fiiller geçişli, geçişsiz, ettirgen ve oldurgen olmak üzere dört başlıkta incelenmektedir.

Buna göre aşağıdaki seçeneklerden hangisinde geçişsiz fiil “-r, -t, -dır” ekleriyle geçişli hale gelmiştir?

- A) Harry Potter’ın son kitabını okudum.
- B) Harry Potter’ın son kitabını okuttum.
- C) Otuz kişilik köfte kızarttım.
- D) Otuz kişilik köfte kızardı.

7- Azelcan Öğretmen dersine girdiği 8-F sınıfında fiillerde çatı konusunda öznesine göre fiilleri anlatmıştır. Daha sonra anlattığı konuya göre “Kalemlerini koyduğu yere bulamayınca üzüldü.” cümlesini sınıftan incelemesini istemiştir. Sınıfın öğrencilerin olan Ender söz hakkı aldı ve cümlenin incelemesini yapmıştır.

Ender’in incelemesinin doğru olması için aşağıdaki seçeneklerden hangisini söylemesi gerekir?

- A) Cümlenin yüklemi “-I” çatı ekini almıştır ve cümlede sözde özne olduğu için yüklemi edilgen çatılı bir fiildir.
- B) Cümlenin yüklemi “-I” çatı ekini almıştır ve yüklemnin öznesi vardır, aynı zamanda kendi kendine olma anlamı olduğu için yüklemi dönüşlü fiildir.
- C) Cümlenin yüklemi “-I” çatı ekini almıştır ve geçişli olan üz- fiiline eklenerek yüklemi geçişsiz çatılı fiil haline getirmiştir.
- D) Cümlenin yüklemi “-I” çatı ekini almıştır ve geçişli olan üz- fiiline eklenerek yüklemi işteş çatılı fiil haline getirmiştir.

8-

CÜMLELER	Geçişli/Geçişsiz
1- Adil amcam bahçedeki su motorunu tamir etti.	
2- Mutfağın camını yağlı bezle silmiş.	
3- Mikroskopla soğanın zarını inceledik.	
4- Aşağı yukarı beş yıl burada oturdular.	

Yukarıdaki topla aşağıdaki aşağıda verilen seçeneklerden hangisi gibi doldurulmalıdır?

- A) 1-Geçişli / 2- Geçişli / 3- Geçişli / 4- Geçişli
- B) 1-Geçişsiz / 2-Geçişsiz / 3-Geçişsiz / 4-Geçişli
- C) 1-Geçişli / 2-Geçişsiz / 3-Geçişli / 4-Geçişsiz
- D) 1-Geçişli / 2-Geçişli / 3-Geçişli / 4-Geçişsiz

9-

(1)NASA’ya ait InSight uzay aracı 5 Mayıs’ta Mars’a gönderildi. (2)Yaklaşık yedi ay süren 460 milyon kilometrelik uzun bir yolculuktan sonra uzay aracı Mars’a ulaştı. (3)26 Kasım’da InSight gezegenin yüzeyine indi. (4)InSight’ın indiği Elysium Planitia bölgesi özel olarak seçilmiş.

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde numaralandırılmış cümlelerle ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Birinci cümle öznesine göre geçişsizdir.
- B) İkinci cümle nesnesine göre geçişlidir.
- C) Üçüncü cümlede sözde özne vardır
- D) Dördüncü cümlede yüklem edilgen çatılıdır.